25. март 2010.

Петнаест година после рата на простору бивше СФРЈ, 250 хиљада избеглих и расељених још увек нема основне услове за живот. Конференција о трајном збрињавању избеглих и расељених, која је у Београду окупила шефове дипломатија Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске и Србије, као и представнике УНХЦР-а, ОЕБСА, Савета Европе и ЕУ, требало би да означи почетак завршетка решавања тог проблема.

У заједничком саопштењу након конференције под називом "Трајна решења за избегла и расељена лица - сарадња држава региона", наводи се да су се министри спољних послова БиХ Свен Алкалај, Хрватске Гордан Јандроковић, Црне Горе Милан Роћен и Србије Вук Јеремић договорили да регионална прегледна конференција буде одржана почетком 2011. године.

Најављене су даље консултације са међународном заједницом у циљу организовања, у року од девет месеци, међународне донаторске конференције ради помоћи у процесима повратка или локалне интеграције избеглица и интерно расељених, затварања колективних центара и помоћи најугроженијима.

Министри су констатовали да проблем избеглих и интерно расељених лица ни у једној од тих држава није у потпуности решен и да је неопходно интензивирати регионалну сарадњу у циљу постизања правичног, свеобухватног и трајног решења.

Они су се договорили да се у наредном периоду интензивира сарадња кроз надлежне националне стручне службе које ће се састајати два пута годишње, а по потреби и чешће.

Сагласили су се да је нужно спровести до краја и учинити транспарентнијим, постојеће програме у свим земљама у процесу повратка или локалне интеграције и увести механизме који би имали временске рокове и мерљиве циљеве.

Министри су "потврдили поштовање, уживање и приступ правима за сва лица која су избегла без обзира на тренутни статус без обзира на њихову одлуку о повратку или локалну интеграцију, у складу са међународним стандардима", пише у саопштењу.

Посебно су реафирмисана и начела садржана у Сарајевској декларацији усвојеној у јануару 2005. године која, како се подсећа, подразумева уважавање права избеглих на појединачне одлуке о земљи сталног боравка у смислу повратка или локалне интеграције и несметан приступ припадајућим правима.

Српски министар спољних послова Вук Јеремић рекао је да је Србија међу првих пет држава у свету са дуготрајним избегличким проблемом. Јеремић је рекао да у Србији тренутно борави 86.000 особа са признатим избегличким статусом.

Шеф српске дипломатије је истакао је да је неопходно што пре остварити право на повратак, право на исплату заосталих пензија, решење станарских права, као и конвалидацију радног стажа за сва избегла и расељена лица.

"Не сме постојати дискриминаторски однос према избеглим и расељеним лицима. Брига о људима који су расељени и избегли први је заједнички задатак свих нас и ту не смеју да постоје границе између држава", рекао је Јеремић.

Према његовим речима, проблем избеглих и расељених лица постоји широм света, али је Србија посебно погођена због периода деведесетих година са тим проблемом.

Министар је рекао да је уверен и да ће представници ЕУ и УНХЦР-а дати пуну подршку у решавању статуса избеглих и расељених лица.

Црногорски министар спољних послова Милан Роћен изјавио је да проблеми избеглих не смеју да буду злоупотребљени да би се суседима "забијао клип у точкове на путу европских интеграција".

"Проблем избеглих и прогнаних је хуманитарног, економског и политичког карактера и директно је повезан са процесом европских интеграција", рекао је Роћен. Према његовим речима, решавање проблема избеглих и прогнаних мора да буде ослобођено било какве политизације.

"Не смемо да дозволимо да судбине несретних људи послуже као монета за поткусуривање у нечијим политичким или било каквим другим интересима", истакао је Роћен и оценио да пет година након потписивања Сарајевске декларације није задовољан њеном применом, "али да не треба пошто-пото јурити кривца". у Црној Гори, рекао је, живи више од 16.000 избеглих из Босне и Херцеговине и са Косова.

[illegible]